

## การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ Teachers' Satisfaction to Personnel of Private School under the Bueng Kan Education Area

นารี สาขามูละ<sup>1</sup>, ภาควรรณ สุนสำโรง<sup>2</sup>

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์-1) เพื่อศึกษาระดับพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามลักษณะพื้นฐานต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดบึงกาฬ ในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน ไพศาล หวังพานิช ,2553 : 38) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 231 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง สำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยยึดถือการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ตามกรอบที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกฎกระทรวงและประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้โรงเรียนปฏิบัติตาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ระดับที่สอน และขนาดของโรงเรียน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบด้วย t-test และ F-test ผลวิจัย พบว่า

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามลักษณะพื้นฐานของครู โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**คำสำคัญ :** ความพึงพอใจในการบริหารงาน

<sup>1</sup> นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

<sup>2</sup> อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

## Abstract

The objective this research is; 1) Teachers’ Satisfaction to Personnel of Private School under the Bueng Kan Area; 2) to compare Teachers’ Satisfaction to Personnel of Private School under the Bueng Kan Area; , by using the theory of Spaulding. Simple random sampling was used to determine the sample size. 231 Teachers were selected from those of Bueng Kan Area The instrument used for collecting the data was a 5-rating scale questionnaire with 50 items. The descriptive statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean (  $\bar{X}$  ), standard deviation (S.D.), t-test and one way analysis of variance. The LSD method was used for the pair comparison.

The results revealed that;

1. The results of Teachers’ Satisfaction to Personnel of Private School under the Bueng Kan Area had a good level of reasonable and quality
2. The results of investigate operations of Teachers’ Satisfaction to Personnel of Private School under the Bueng Kan Area, overall obtained significantly higher scores and creative scores than those in the control group ( $p < 0.05$ )

**Keywords:** Teachers’ Satisfaction

## ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 40 กำหนดไว้ว่าให้มี “คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” เพื่อทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาจึงมาจากบุคลากรในหลายภาคส่วนของชุมชน ประกอบด้วย 1) ผู้แทนผู้ปกครอง 2) ผู้แทนครู 3) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) ผู้แทนองค์กรชุมชน 5) ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา 6) ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนศาสนาอื่น 7) ผู้ทรงคุณวุฒิ และ 8) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการสถานศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารและการจัดการการศึกษาของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเสมือนผู้แทนของชุมชน เนื่องจากอยู่ใกล้ชิดกับชุมชน เป็นกลไกในการเชื่อมโยงนโยบายการศึกษาของรัฐไปสู่ชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เก่ง ดี และมีความสุข ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าการบริหารการศึกษาที่มีการกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา และมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ว่าทุกคนจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของสถานศึกษา และเป็นผู้นำเพื่อเตรียมพร้อมสู่วิชาชีพ จำเป็นต้องมีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณในวิชาชีพที่ดี จึงจะสามารถนำไปสู่การจัดและบริหารสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งในการจัดการและการบริหารสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จสถานศึกษาจำเป็นต้องนำหลักการบริหารและจัดการศึกษาที่หลากหลายมาใช้ในการบริหารจัดการซึ่งต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมจากหลายฝ่ายในการบริหารจัดการศึกษา การบริหารฐานโรงเรียน (School Based Management) เป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษา เป็นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษา มีความสำคัญต่อการจัดการของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้จำเป็นต้องให้สอดคล้อง

กัน นโยบายของรัฐ สภาพปัญหา และความต้องการของแต่ละท้องถิ่นด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาจึงเปรียบเสมือนตัวแทนของท้องถิ่น และเป็นกลไกในการเชื่อมโยงนโยบายของรัฐและชุมชนให้สอดคล้องกัน เพื่อนำไปสู่ความเป็  
พลเมืองดี เป็นพื้นฐานการศึกษาตลอดชีวิต และเป็นพื้นฐานวิชาชีพและระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยหรือมืองค์ประกอบต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เช่น ลักษณะงาน สภาพแวดล้อม  
ในการทำงาน ผลประโยชน์ตอบแทน เพื่อนร่วมงาน ถ้าองค์ประกอบเหล่านี้สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลได้อย่างเหมาะสม ก็จะมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แต่ถ้าไม่สามารถตอบสนองความต้องการดังกล่าวได้ก็จะมีผลทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลนั้นมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามสถานการณ์ หรือตามเวลาขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละบุคคลและปัจจัยอัน  
จะมีผลต่อความรู้สึกทางจิตใจ ได้แก่ แรงจูงใจ ความสนใจ สภาพของแต่ละบุคคล เช่น อายุ ประสบการณ์ ผู้บริหาร  
เพื่อนร่วมงาน สิ่งเหล่านี้มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาทั้งสิ้น

ปัจจุบันสถานศึกษาที่อยู่ในการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 15 สถานศึกษา ซึ่งการบริหารงานยังมีประสิทธิภาพไม่ดีพอส่งผลให้กับประสิทธิภาพของนักเรียนและครูไม่ติดตามไปด้วย ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชน ในการดำเนินการบริหารจัดการ ตามแนวทางกระจายอำนาจการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน (ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39) ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารงาน และการจัดการศึกษาทั้งด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงาน บุคลากร งานบริหารงานทั่วไปไปยังโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีโดยตรง

**วัตถุประสงค์การวิจัย**

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ตามลักษณะพื้นฐานต่างกัน

## สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีลักษณะพื้นฐานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ แตกต่างกัน

## วิธีดำเนินการวิจัย

## ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดบึงกาฬ ในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 831 คน จาก 15 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดบึงกาฬ ในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan ที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 231 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยยึดถือการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ตามกรอบที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกฎกระทรวงและประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้โรงเรียนปฏิบัติตาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ระดับที่สอน และขนาดของโรงเรียน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

### การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบด้วย t-test และ F-test

### สรุปผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ดังแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

**ตารางที่ 1** ระดับระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

| การบริหารงานของโรงเรียน     | $\bar{X}$ | S.D  | ระดับ |
|-----------------------------|-----------|------|-------|
| 1. ด้านการบริหารงานวิชาการ  | 4.01      | 0.62 | มาก   |
| 2. ด้านการบริหารงานบุคคล    | 3.83      | 0.80 | มาก   |
| 3. ด้านการบริหารงานงบประมาณ | 3.85      | 0.87 | มาก   |
| 4. ด้านการบริหารงานทั่วไป   | 3.93      | 0.68 | มาก   |
| โดยรวม                      | 3.90      | 0.70 | มาก   |

จากตารางพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.90$ ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ( $\bar{X} = 4.01$ ) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ( $\bar{X} = 3.93$ ) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ( $\bar{X} = 3.83$ )

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามลักษณะพื้นฐานของครู ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ระดับที่สอน และขนาดต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05



## เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การ  
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- เกษม วัฒนชัย. (2546). หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน. ฉบับวันที่ 14 ก.พ. 2546.
- ธีระ รุญเจริญ. (2547). สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาคณะกรรมการ  
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงาน เลขาธิการสภา  
การศึกษา.
- ธีระ รุญเจริญ และคณะ.(2546). รายงานการวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการของคณะกรรมการ  
สถานศึกษา เขตการบริหาร 11. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
- ธีระ รุญเจริญ. (2549). ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา : สภาพปัญหาและแนวปฏิบัติ, กรุงเทพฯ :  
บริษัทข้าวฟ่าง
- ไพศาล หวังพานิช. (2553). เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาวิจัยทางสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.